

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Bc. Lenka Opatrná** (Kulturální studia)

Název práce: **Středozeemě vs. Západozemí**

Vedoucí práce: **Mgr. David Skalický, Ph.D.**

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Předložená diplomová práce se zabývá dvěma fikčními univerzy – Středozeemí zobrazenou v díle J. R. R. Tolkiena a Západozemím ze ságy G. R. R. Martina nazvané *Píseň ledu a ohně*. Cílem práce je prezentovat komplexní charakteristiku obou příběhů/vyprávění/světů a poukázat na jejich podobnosti a rozdíly. Teoretickým východiskem práce je naratologie a teorie fikčních světů a je třeba konstatovat, že autorka ve svém textu prokazuje jejich výtečnou znalost i suverénní schopnost je uchopit jako terminologické nástroje sémantické analýzy. Posuzoval jsem již mnoho prací vycházejících z Doleželovy *Heterocosmicy*, tato je však první, u které nacházím komplexní a velmi zdařilou aplikaci narativních modalit. Autorka ve své práci však čerpá rovněž z naratologických knih Seymoura Chatmana, *Poetiky vyprávění* S. Rimmon-Kenanové, Todorovova *Úvodu do fantastické literatury* či z *Morfologie pohádky* Vladimira Proppa – z hlediska výběru teoretických prací, o které se opírá, i jejich počtu je práce na náležité úrovni.

Text práce je zdařile rozvržen. Oceňuji, že autorka necítí nutnost seznámit nás s životopisy obou autorů (což je touha, které nedokáží odolat mnozí autoři a autorky bakalářských a diplomových prací, přestože jsou si vědomi toho, že v autorově biografii nenachází nic, co by bylo relevantní pro poznání samotného díla), a ještě mnohem více oceňuji to, že hned první kapitola je věnovaná analýze vyprávění obou děl, tedy kompozici, vypravěči či fokalizaci. (Řada bakalářských, ale i diplomových prací na podobné téma totiž věnuje primární pozornost příběhu a způsob, jakým se nám dává – abych parafrázoval název první kapitoly předložené práce – spíše pomíjí.) Za šťastnou volbu také považuji to, že obě díla jsou komparována průběžně, stejně jako to, že průběžně jsou nám představovány rovněž

pojmové nástroje (to bývá další problém řady závěrečných prací: rozdělení na část teoretickou a část praktickou, kdy v první je představeno mnoho pojmů, které jsou zcela pomínuty v samotné analýze; často jsou také díla analyzována postupně a výsledkem je pak spíše sekvence nezávislých analýz jednotlivých děl než skutečná komparace). Analýza přitom není mechanická, ale soustředí se pouze na kategorie ukazující relevantní odlišnosti obou děl.

Vzhledem k tomu, jak významnou roli hrají u obou děl jejich adaptace, a přitom v jak odlišném vztahu jsou ke své předloze a jejímu tvůrci, lze přivítat to, že poslední čtvrtinu své práce autorka věnuje právě adaptacím. Soustředí se na pojmenování rozdílů mezi filmem (resp. seriálem) a jejich knižní předlohou (resp. podobou), činí tak ovšem s vědomím, že jde o odlišná média, která ani v principu nemohou vyprávět příběh zcela identickým způsobem. Její analýza tak není redukována na pouhé zaznamenávání toho, co je ve filmu jinak než v knize, co v něm není, a co naopak přebývá, ale reflektuje možný smysl/důvod těchto změn a účinek na diváka.

Po formální a gramatické stránce je předložená diplomová práce pečlivě zpracovaná, její jazyk je na náležité úrovni, výklad je jasně a logicky strukturovaný, citační praxe je v pořádku. Výsledkem je výborná práce, kterou je radost číst.

Práci **doporučuji k obhajobě.**

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 25. 8. 2020

| | | | | |
|---------------------|---------|-------------|-------|-----------|
| Stupeň klasifikace: | výborně | velmi dobře | dobře | nevyhověl |
|---------------------|---------|-------------|-------|-----------|